

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

№174 ЖОВТЕНЬ-
ЛИСТОПАД
2020

Директор видання
Маргарита Юрченко

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
Київ, 04053
тел. (44) 486 2878
(44) 486 2812

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

АМУ: хроніка, події, коментарі

АМУ представляє:

Посібник АМУ для громад

стор. 2

Практичний посібник з питань передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність

стор. 2

Підсумки місцевих виборів

АМУ традиційно проводить моніторинг результатів місцевих виборів у громадах-членах, відслідковує зміни у складі міських голів

стор. 3

Життя українських громад

Громади протидіють пандемії COVID-19

стор. 8

Київ, Вінниця, Івано-Франківськ, Дубно, Красилів, Лохвиця, Козельщина, Смідин, Сновськ, Соледар

стор. 10

О.Слобжан: Муніципалітетам сьогодні потрібні три речі: діалог з центральною владою як запорука довіри, бюджет та кадри

18 листопада відбувся онлайн-форум «Діалоги про реформи: на шляху до Вільнюса»

стор. 6

ПУЛЬС РЕФОРМ

Засідання Секції фінансистів місцевих рад АМУ

стор. 14

Консультації спеціалістів

Роз'яснює Аналітичний центр АМУ

стор.17

Місцеве самоврядування за кордоном

Досвід європейських міст

стор. 21

Актуальна тема

Ніхто не скасовував ангажованості майбутніх префектів – виконавчий директор АМУ
Стаття у «Дзеркалі тижня»

стор. 24

www.auc.org.ua

Видання здійснене в рамках Проєкту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проєкту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Асоціація міст України презентує:**ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК АМУ ДЛЯ ГРОМАД (П'ЯТЬ МОДУЛІВ)**

Електронне видання складається з п'яти модулів, які пропонують типові документи, алгоритми дій, а також зразки рішень місцевих рад та їх виконавчих органів. Модулі розробили аналітики АМУ в рамках Проєкту USAID ПУЛЬС та у співпраці з іншими міжнародними програмами.

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК З ПИТАНЬ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ У КОМУНАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ

15 жовтня Президент України Володимир Зеленський видав Указ №449/2020 про передачу земель сільськогосподарського призначення з державної до комунальної власності. 16 листопада Кабінет Міністрів України ухвалив постанову №1113 «Деякі заходи щодо прискорення реформ у сфері земельних відносин», яка запускає механізм повноцінної передачі з державної у комунальну власність земель сільськогосподарського призначення всім без виключення територіальним громадам. Загальний порядок передачі земель з державної у комунальну власність.

Щоб допомогти громадам пройти цей шлях Асоціація міст України в рамках Проєкту USAID ПУЛЬС спільно з Держгеокадастром розробили цей практичний посібник, який містить алгоритм проходження процесу передачі та зразки документів.

Завантажуйте електронні видання АМУ на сайті www.auc.org.ua у розділі БІБЛІОТЕКА

ПІДСУМКИ МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ

Асоціація міст України традиційно проводить моніторинг результатів місцевих виборів у громадах-членах.

25 жовтня в Україні відбулися чергові вибори до органів місцевого самоврядування усіх рівнів – обласних, районних та місцевих (міських, селищних, сільських) рад, а також вибори міських, селищних, сільських голів.

Нагадаємо, що ці вибори проходили на новій територіальній основі та за новим виборчим законодавством (Закон України 805-ІХ від 16.07.2020), яке, зокрема, передбачало вибори міських голів у містах, у яких більше 75 тис. виборців, за системою абсолютної більшості. Тобто, якщо кандидат отримує більше 50% голосів, то вибори проводяться в один тур. В іншому випадку – у два тури. Таких міст в Україні було визначено 38 (з яких **22** – обласні центри).

18 міських голів обласних центрів переобрано на наступний термін

У **19** обласних центрах балотувалися чинні міські голови.

У **10** обласних центрах чинні мери здобули перемогу у **першому турі**:

- ✓ Київ – **Віталій Кличко (50,5% голосів)**
- ✓ Вінниця – **Сергій Моргунов (65,9% голосів)**
- ✓ Житомир – **Сергій Сухомлин (51,38% голосів)**
- ✓ Запоріжжя – **Володимир Буряк (59,99% голосів)**
- ✓ Івано-Франківськ – **Руслан Марцінків (84,7% голосів)**
- ✓ Кропивницький – **Андрій Райкович (53,53% голосів)**
- ✓ Тернопіль – **Сергій Надал (74,5% голосів)**
- ✓ Харків – **Геннадій Кернес (60,34% голосів)**
- ✓ Хмельницький – **Олександр Симчишин (86,83% голосів)**
- ✓ Чернігів – **Владислав Атрошенко (77% голосів)**

Другий тур виборів міських голів відбувся:

- **15 листопада** у Одесі, Сумах, Луцьку, Херсоні, Краматорську, Кам'янець-Подільському

ЦІКАВИЙ
ФАКТ

15 листопада другий тур виборів міського голови було проведено в м.Українка Київської області - рішення про повторне голосування було прийняте, оскільки за підсумками голосування 25 жовтня 2020 року два кандидати отримали абсолютно однакову кількість голосів виборців, а саме по 1233 голоси.

- **22 листопада** у Дніпрі, Миколаєві, Слов'янську (Донецька область), Дрогобичі (Львівська область), Ужгороді, Бердянську (Запорізька область), Полтаві, Львові, Рівному, Нікополі, Черкасах.

- **29 листопада** у Чернівцях.

За підсумками **другого туру** мерами обласних центрів обрано:

- ☑ Одеса – **Геннадій Труханов**
- ☑ Суми – **Олександр Лисенко**
- ☑ Луцьк – **Ігор Поліщук**
- ☑ Херсон – **Ігор Колихаєв**
- ☑ Дніпро – **Борис Філатов**
- ☑ Миколаїв – **Олександр Сенкевич**
- ☑ Ужгород – **Богдан Андріїв**
- ☑ Полтава – **Олександр Мамай**
- ☑ Львів – **Андрій Садовий**
- ☑ Рівне – **Олександр Третяк**
- ☑ Черкаси – **Анатолій Бондаренко**
- ☑ Чернівці – **Роман Клічук**

ЦІКАВИЙ
ФАКТ

Серед мерів міст обласних центрів найбільшу підтримку громади на виборах міського голови отримали:

- 86,83% Олександр Симчишин, м. Хмельницький
- 84,7% Руслан Марцінків, м. Івано-Франківськ

Другий тур у Кривому Розі перенесли на 6 грудня, оскільки чинний мер Юрій Вілкул відмовився від участі у виборах.

У м.Бровари Київський окружний адміністративний суд визнав вибори такими, що не відбулися, там призначено повторне голосування на 17 січня 2021 року.

У трьох містах відбудуться перевибори, оскільки обрані 25 жовтня мери померли від коронавірусу: у Борисполі і Новгород-Сіверську – 17 січня 2021 року, у Конотопі – 24 січня 2021 року.

Підсумки виборів міських голів у містах-членах АМУ, які проходили в один тур

В середньому склад міських голів оновився на **39 %**.

У кількох областях переважна більшість голів обрані повторно: у Закарпатській – **85%**, у Чернівецькій – **76%**, у Дніпропетровській – **65,7%**, у Київській – **61,9%**.

ЦІКАВИЙ
ФАКТ

У Волинській області новообрані мери трьох міст мають однакове прізвище: Луцьк – Ігор Поліщук, Рожище – В'ячеслав Поліщук, Устилуг – Віктор Поліщук

Серед обраних на посаду 25 жовтня голів громад-членів АМУ **11** отримали підтримку громади шостий і більше разів поспіль.

Всьоме обрані:

- ☑ **Анатолій Іванов** - Подільськ (Одеська обл.)
- ☑ **Анатолій Бочкарьов** – Велика Димерка (Київська обл.)
- ☑ **Людмила Милашевич** – Семенівка (Полтавська обл.)
- ☑ **Петро Кіяшко** – Веселе (Запорізька обл.)

Серед голів громад-членів АМУ

наймолодші мери:

- ☑ **Олег Савчук**, с. Поромів (Волинська обл.) – 24 роки
- ☑ **Анатолій Мельниченко**, с. Оліївка (Житомирська обл.) – 25 років
- ☑ **Олег Вольський**, м. Жовква (Львівська обл.) – 25 років

найстарші мери:

- ☑ **Леонід Дідух**, смт. Сутиски (Вінницька обл.) – 79 років
- ☑ **Володимир Левко**, м. Жидачів (Львівська обл.) – 78 років

Партійна підтримка міських голів

З обраних голів **22 міст-обласних центрів**:

1 - самовисуванець (Богдан Андріїв, Ужгород), **21** - були висунуті партіями:

6 – «Пропозиція»	1 – «Удар»	1 – «Самопоміч»
3 – «За майбутнє»	1 – «ЄС»	5 – місцеві партії
3 – «Свобода»	1 – «Батьківщина»	

Серед обраних голів громад-членів АМУ:

301 був самовисуванцем.

Найбільше обраних голів громад були висунуті такими партіями:

121 – Слуга Народу	39 – «Батьківщина»	27 – «ЄС»
53 – «За майбутнє»	27 – «Наш Край»	26 – «ОПЗЖ»

Представництво чоловіків та жінок серед мерів

Серед обраних голів громад-членів АМУ **85,4%** - чоловіки, **14,6%** - жінки.

Загалом по Україні, за даними ОПОРИ, серед усіх обраних осіб (депутати місцевих рад та голови громад) **64,1%** - чоловіки, **35,9%** – жінки.

При цьому серед кандидатів у депутати **55,5%** були чоловіки, а **44,2%** – жінки.

Окремо варто відзначити, що найбільше жінок серед сільських голів – **21,1%** та селищних голів – **16,5%**, а серед мерів міст – лише **9,3%**.

Асоціація міст України вітає усіх голів громад з обранням на відповідальну та почесну посаду!

Бути обраним громадою – висока честь та велика відповідальність! Громада довірила Вам свою долю, економічний, соціальний та культурний розвиток, а для всенародно обраного голови нема вищої честі і нагороди, як служити своїй громаді.

Тож бажаємо Вам успіхів у цій благородній справі, розуміння і підтримки з боку мешканців, невичерпної енергії і творчої наснаги!

АМУ переконана, що наша спільна робота, спрямована на підвищення спроможності та ефективності місцевого самоврядування, сприятиме перетворенню України у державу сильних, самодостатніх, фінансово незалежних громад.

ДІАЛОГИ ПРО РЕФОРМИ: НА ШЛЯХУ ДО ВІЛЬНЮСА

18 листопада Виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан** взяв участь у онлайн-форумі «Діалоги про реформи: на шляху до Вільнюса».

Захід організовано в рамках проєкту «Базова підтримка “Коаліції Реанімаційний пакет реформ”», що реалізується Коаліцією РПР за підтримки проєкту USAID «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства України», який виконує ICAP «Єднання» у партнерстві УНЦПД та ЦЕДЕМ.

Олександр Слобожан, виступаючи на панельній дискусії «Реформа децентралізації і адміністративно-територіального устрою», наголосив, що стейкхолдерами реформи на 95% є муніципалітети і нині їм насамперед потрібні **три речі: діалог з центральною владою як запорука довіри, бюджет та кадри**.

Виконавчий директор АМУ Олександр Слобожан:

Діалог наразі не відбувся, зібралося багато запитань і по реформі, і щодо карантину вихідного дня. Бюджетна децентралізація теж не відбулася. Громади мають дефіцит бюджету та нульові бюджети розвитку. Бюджетну децентралізацію необхідно провести шляхом внесення змін у Податковий і Бюджетний кодекси, які сприятимуть підвищенню ефективності місцевих податків і зборів, обміну інформацією між громадами і фіскальними органами, перегляду пільг. Також потрібен закон про службу в органах місцевого самоврядування, оскільки для передачі нових повноважень потрібні кадри.

Виконавчий директор АМУ також звернувся до міжнародних партнерів з пропозицією інвестувати в ДФРР для розвитку українських громад.

О.Слобожан: Несправедливо за рахунок місцевого самоврядування рятувати корпоратизовані компанії

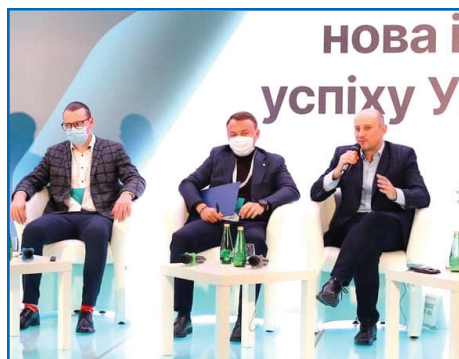
Форум «Re:Open Zakarpattia», що проходив 7-8 листопада у форматі онлайн з Ужгорода, став платформою ідей та рішень щодо розвитку Закарпатської області.

Учасники - народні депутати, міністри, представники сфери культури та туризму, науковці, експерти з розвитку місцевого самоврядування.

Мета форуму - привернути увагу до унікального мультикультурного регіону України в центрі Європи, відкрити його заново для всієї країни та світу, а також згенерувати ідеї для майбутніх рішень, щоб перетворити Закарпаття на нову історію успіху.

«Re:Open Zakarpattia» – це незалежний дискусійний майданчик, який був створений для відвертої розмови офлайн та онлайн, щоб об'єднати якомога більше тих, хто розробляє та ухвалює рішення щодо розвитку Закарпаття, або впливає на цей процес.

Асоціацію міст України на форумі представляв Виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан**. Він наголосив на важливості заходу і необхідності збереження здобутків децентралізації для кожної громади, а також окремо зупинився на питанні звільнення Укрзалізниці від оподаткування.

” «Асоціація міст України наголошує, що для кожної громади Закарпаття втрати від неотримання плати за землю залізниць складуть десятки мільйонів. Важливо цього не допустити. Адже несправедливо за рахунок місцевого самоврядування рятувати корпоратизовані компанії», - сказав О.Слобожан

Також Виконавчий директор АМУ підкреслив, що пройшов лише перший етап бюджетної децентралізації і де-факто змінена тільки формула перерозподілу ресурсів. Однак, щодо інструментів і можливостей заробляння грошей громадами, Податковий кодекс ще не змінено. Він наголосив, що важливо зберегти на наступний рік зарахування акцизного податку на пальне до бюджетів місцевого самоврядування, адже скасування цього джерела доходів бюджетів громад з 1 січня 2021 року призведе до втрат 7.5 млрд грн.

Організатором Форуму виступила ГО «Інститут Центральноєвропейської Стратегії» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

ГРОМАДИ ПРОТИДІЮТЬ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Житомирська міська громада**Муніципальне страхування медпрацівників**

Житомирська громада вирішила за кошти місцевого бюджету застрахувати працівників закладів охорони здоров'я на випадок захворювання COVID-19. Страховий платіж за медичних працівників, які працюють в умовах підвищеного ризику зараження, буде складати близько 200 грн. У разі настання страхового випадку застрахована особа зможе додатково отримати приблизно 5 тис. грн.

Нетішинська ОТГ, Хмельницька область**ПЛР-лабораторія**

У Нетішині працює лабораторія, яка проводить тестування на коронавірус методом полімеразної ланцюгової реакції. Комунальна установа «Спеціалізована медико-санітарна частина м. Нетішин» отримала ліцензію Міністерства охорони здоров'я на медичну практику, пов'язану зі створенням ПЛР-лабораторії. Обладнання вартістю 2 млн грн було придбано за кошти місцевого бюджету. Тести проводитимуться безкоштовно хворим та контактним за направленням лікарів. Лабораторія зможе проводити до 70 тестів за добу.

Вінницька міська громада**Муніципальна ПЛР-лабораторія здійснила тисячу досліджень на коронавірус**

Нещодавно відкрита у Вінниці муніципальна ПЛР-лабораторія здійснила першу тисячу досліджень на COVID-19. Спеціалісти використовують сучасний ампліфікатор німецького виробництва. Результат аналізу готовий вже на наступний день. Орієнтовна потужність лабораторії на добу становить близько 200 тестувань. Заклад готовий збільшувати свої можливості залежно від потреби – до 600 тестів на добу, що сприятиме розвантаженню системи діагностики. Лабораторія працює на базі міського лікувально-діагностичного центру. Заклад почав співпрацювати з обласним лабораторним центром МОЗ. Тож тепер частину зразків біоматеріалів направлятимуть саме у міську лабораторію.

Фастівська громада, Київська область**Контакт-центр з протидії коронавірусу**

Міська рада для жителів Фастівської громади створила контакт-центр з протидії поширенню COVID-19. Муніципальний заклад працюватиме цілодобово, консультації надаватимуть медичні працівники. Основне завдання контакт-центру – забезпечити надання швидких та надійних відповідей на запитання щодо протидії коронавірусної інфекції, забезпечення ранньої самоізоляції, алгоритму дій у разі виявлення симптоматики.

Луцька міська громада**Консультаційний муніципальний центр із питань COVID-19**

У Луцьку почав працювати консультаційний муніципальний центр з питань COVID-19. Фахівці центру, серед яких є лікарі ЦПМД, лікарі міської дитячої поліклініки та працівники інформаційно-аналітичного відділу управління охорони здоров'я міської ради надаватимуть кваліфіковану консультацію щодо того як діяти у тій чи іншій, часто нестандартній, ситуації, пов'язаній із захворюванням на COVID-19.

АМУ ВІТАЄ ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ «SMART CITY AWARDS 2020»!

8 жовтня відбувся міжнародний онлайн форум Kyiv Smart City Forum 2020, в рамках якого пройшла щорічна церемонія «Smart City Awards 2020» - нагородження міст-лідерів з впровадження інноваційних рішень в інфраструктуру, де були відзначені найкращі міські проекти, громадські та державні ініціативи.

ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД

Переможцями за номінаціями стали:

- ▶ «Найкраще інклюзивне місто»: Нікополь, Пирятин
- ▶ «Найкраще цифрове місто»: Харків, Мукачево
- ▶ «Найкраще мобільне місто»: Львів, Мукачево
- ▶ «Найкраще екологічне місто»: Львів, Тетіїв
- ▶ «Найкраще Smart безпечне місто»: Дніпро, Вінниця
- ▶ «Найкраще архітектурне місто»: Львів, Тростянець
- ▶ «Найкраще енергоефективне місто»: Тернопіль, Кам'янець-Подільський

ТРИ УКРАЇНСЬКИХ МІСТА СТАЛИ ПАРТНЕРАМИ МІЖНАРОДНОЇ ІНІЦІАТИВИ «ВІДКРИТИЙ УРЯД – МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ»

20 жовтня були оголошені результати відбору муніципалітетів в рамках ініціативи «Відкритий Уряд – місцевий рівень» OGP Local. Від України до числа переможців увійшли три міста: Тернопіль, Вінниця та Хмельницький. Переможці визначаються на основі оцінки низки критеріїв, серед яких досвід міста у впровадженні інструментів відкритого врядування, залучення громадськості до прийняття рішень, політичні зобов'язання керівництва та інші.

АМУ вітає Тернопільську, Вінницьку, Хмельницьку міські ради та їх партнерів з перемогою у конкурсі світового рівня та бажає подальших успіхів. Участь у цій програмі - це важливий крок у взаємодії з громадськістю та розбудові відкритого врядування на місцевому рівні.

Асоціація міст України спільно з Конгресом місцевих та регіональних влад Ради Європи надавали громадам підтримку у підготовці заявки для участі в програмі «Відкритий Уряд – місцевий рівень». У відборі взяли участь 10 муніципалітетів з України.

ВІННИЦЯ

Впровадження стандарту гостинності міста

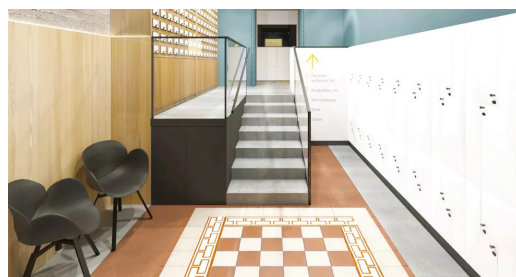

Експерти спільно з місцевими рестораторами і готельєрами розробили Вінницький стандарт гостинності в рамках проєкту «Вінницький стандарт гостинності: програма посилення конкурентоспроможності туристичної індустрії Вінниці». Такі напрацювання покликані надати інструменти росту малого та середнього підприємництва міста у сфері туризму. Серед основних складових стандарту – «вісім кроків до серця гостей»: перший контакт, створення комфорту, цікавість до гостя, атмосфера неспішного часу, демонстрація закоханості до рідного міста, готовність допомогти, мотивація повернутися та доброзичливе прощання. Передбачається, що документ сприятиме встановленню високого рівня обслуговування та сервісу в готельно-ресторанній сфері з акцентом на особливій якості локального продукту. Також було організовано низку заходів для гідів, рестораторів та готельєрів, які мають консолідувати гравців ринку та відкрити взаємовигідні канали партнерства.

Проєкт фінансується Урядом Канади через Фонд сприяння розвитку малих і середніх підприємств проєкту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (ПРОМІС), який реалізує ФКМ спільно з АМУ, та підтримки Вінницької міської ради.

КРАСИЛІВСЬКА ГРОМАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬМісцева програма ремонту
покрівель житлових будинків

У Красилові успішно реалізовується Програма співфінансування робіт з ремонту покрівель багатоквартирних житлових будинків. В рамках програми був завершений ремонт покрівлі чергового багатоповерхового житлового будинку, аварійна шиферна покрівля якого замінена на сучасну покрівлю з металопрофілю. У ході ремонту проведені роботи з часткової заміни кроків та лат, здійснено монтаж покрівельного покриття з профільованого листа, прокладено гідроізоляцію, улаштовано з листової сталі коньки та снігоза-тримувачі, поштукатурено комени будинку та облаштовано примикання покрівлі до димоходів. Також демонтовано старі бетонні козирки та влаштовано нові над-вхідними дверима до під'їздів. З бюджету громади на придбання усіх необхідних матеріалів ремонту використано трохи більше 150 тисяч гривень. За виконання робіт з ремонту покрівлі кошти жителів будинку склали 45 тисяч гривень.

**КОЗЕЛЬЩИНСЬКА ГРОМАДА
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ****Нова бібліотека перетворилася
на культурно-освітній простір**

На базі старої сільської бібліотеки в селищі Козельщина тепер функціонує новий громадський культурно-освітній простір із урбаністичними можливостями. Тут є зала для проведення освітніх лекцій та переглядів кінофільмів, сучасна читальна зала з вбудованими системами для прослуховування аудіокниг. Також в бібліотеці встановлено систему кондиціонування та оновлення повітря, зручну навігацію відеоспостереження. Окремо був проведений ремонт та гідроізоляція даху, укріплення аварійних стін, стелі та перекриття, збільшення рівня потужності електрики в старій проводці, оновлення планування. Перший поверх

бібліотеки облаштований для людей із особливими потребами: спеціальний вхід із пандусом, розширені входи в кімнати, якісний мультимедійний зв'язок із головною конференц-залом та підготовлена належним чином вбиральня. Переоблаштування приміщення займалася Благодійна організація Smart Foundation. Усі послуги простору надаються жителям безкоштовно.

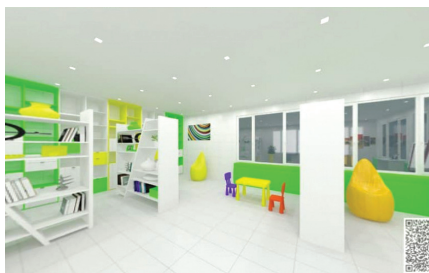
КИЇВ**Столиця розширила програму з
енергоефективності будинків 70/30**

З 2014 року в Києві впроваджується програма співфінансування «70/30» щодо підвищення енергоефективності будинків ОСББ та ЖБК. Її учасником може стати будь-який будинок столиці, де створені такі об'єднання. Для участі в конкурсі учасники мають подати відповідний проєкт енергомодернізації. «Мета проєкту – заохотити мешканців до реалізації енергоефективних заходів, що дозволять еко-

номити тепло в будинку і відповідно – кошти на сплаті за нього», – підкреслив міський голова **Віталій Кличко**. Оскільки такі заходи зменшують обсяги використання енергоресурсів у 2-3 рази та поліпшують технічний стан і комфорт будинків, програму було розширено: тепер у ній можуть брати участь й кооперативні будинки. Прийом проєктів для участі відбувається за попереднім записом і триватиме до 30 грудня 2020 року. Умови конкурсу та перелік необхідних документів можна знайти на сайті «Школи обізнаного киянина».

СМІДИНСЬКА ГРОМАДА ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Новий молодіжний центр

У селі Рудня спільно з посольством Нідерландів втілюється проєкт «Бібліотека – простір свободи». На місці шкільної книгозбірні буде молодіжний простір, який виконуватиме водночас дві функції: бібліотека, в якій встановлять рухомі стелажі з книгами, та місце для проведення різних заходів. У приміщенні замінили вікна, двері, зробили нову стелю та підлогу, покладуть ламінат. На проєкт виділено 140 тисяч гривень грантових коштів, ще 100 тисяч гривень необхідно на закупку меблів – ці витрати в громаді планують покрити з допомогою місцевих спонсорів. Це не перший грантовий проєкт, що втілює громада: подібні осередки для молоді вже функціонують у двох селах – Журавлиному та Смідині.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Зарядні станції для електромобілів на сонячних панелях

Місцева влада поступово встановлює нові електрозаправки для електромобілів на сонячних панелях. Такі зарядні станції з'явилися у рамках проєкту «Part4CM» (Партнерство Румунія-Україна для пом'якшення змін клімату), спрямований на забезпечення сталого розвитку територій. «Реалізуємо грантовий проєкт з румунським містом Ботошані. Вперше в Україні зарядні станції для електромобілів працюватимуть на сонячних панелях», - розповів міський голова **Руслан Марцінків**. На сьогоднішній день у Івано-Франківську вже побудовані три безкоштовні електрозаправки, кошти на будівництво яких виділив Європейський Союз.

ЛОХВИЦЬКА ГРОМАДА ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

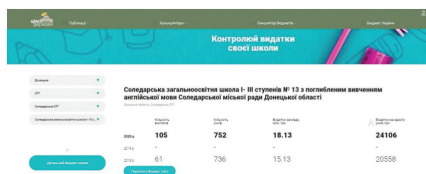
Альтернативне опалення для закладів освіти громади

Усі навчальні заклади м.Лохвиця з цього року переведено на альтернативні види опалення. Зараз у місті збудовано вже шість котельень на пелетах, які опалюють два садочки і три школи, а також міську раду. Паливо завезене на півтора року вперед. Такі заходи з енергозбереження, за словами міського голови, дозволяють економити близько 3 млн грн на рік. «Спочатку ми експериментували із міською радою, установивши два роки тому пелетну котельню. За цей час зрозуміли, що в приміщенні стало не тільки тепліше, а й ще економимо на платі за опалення. Тому вирішили поступово збудувати такі ж котельні для навчальних закладів міста», - розповів мер Лохвиці **Віктор Радько**.

СОЛЕДАРСЬКА ГРОМАДА ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Інтерактивні бюджети в школах громади

Територіальна громада однією з перших в Україні запустила інтерактивний інструмент бюджету шкіл. Відтепер жителі можуть дізнатися про обсяги коштів, які виділяються на кожну школу та отримати візуалізовану детальну інформацію про напрямки видатків. Наприклад, дізнатися суму витрат на зарплату працівникам школи, витрати на комунальні послуги та енергоносії, продукти харчування, закупівлю комп'ютерного обладнання тощо. Також на сайті користувачі можуть ставити запитання, вести обговорення та вносити пропозиції щодо розподілу коштів на розвиток школи. В рамках проекту щодо бюджетів шкіл, Центр соціально-економічних досліджень «CASE Україна» запустив онлайн-платформу, завдяки якій можна порівняти показники школи – кількість учнів/учителів, загальні видатки, видатки на одного учня – із іншими закладами громади, регіону та України в цілому.

ДУБНО РІВНЕНЬСКА ОБЛАСТЬ

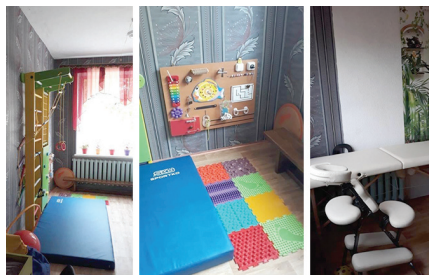
Підвищення енергоощадності бюджетних установ

Місто є учасником програми Європейського Союзу «Угода мерів - демонстраційні проекти», в рамках якої з 2018 року реалізує програму «Теплі школи та дитячі садки як передумова здоров'я дітей: комплексний проект з підвищення енергоощадності освітніх установ міста Дубно». Міський голова **Василь Антонюк** розповів, що Проект охоплює 4 освітні установи: дитячий садок №4, школу-сад і дві загальноосвітні школи. Наразі в ДНЗ №4 проводиться термомодернізація, завдяки якій очікується зниження викидів вуглекислого газу в атмосферу, а також зменшення споживання теплової та електричної енергії на 51%. Вартість таких заходів склала 6,9 млн грн спільно з дофінансуванням з бюджету міста.

СНОВСЬКА ГРОМАДА ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Громада реалізувала свій перший грантовий проект

У громаді завершилася реалізація грантового проекту «Кімната успіху», який передбачав створення та облаштування новітнього інклюзивного простору для дітей з особливими освітніми потребами. Як повідомляють в Управлінні освіти, сім'ї, молоді та спорту Сновської міської ради, в рамках проекту було створено 4 зони реабілітаційно-ресурсної кімнати (навчальна, ігрова, сенсорна, фізично-реабілітаційна), придбано спеціальне обладнання та меблі. Проект реалізований на базі Сновської ЗОШ І-ІІІ ст. №1 за кошти місцевого бюджету та співфінансування грантодавця «Благодійний фонд «Карітас-Київ» в сумі 20,4 тис.грн.

В НАСТУПНОМУ РОЦІ НЕОБХІДНО ЗАБЕЗПЕЧИТИ СТАБІЛЬНІ НАДХОДЖЕННЯ ДО МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ - О.СЛОБОЖАН НА СЕКЦІЇ ФІНАНСИСТІВ МІСЦЕВИХ РАД

29-30 жовтня у Києві відбулося засідання Секції фінансистів місцевих рад Асоціації міст України. Захід організовано в рамках Проєкту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС), який реалізує АМУ.

Засідання було організовано згідно рекомендацій МОЗ щодо дотримання заходів проти епідеміологічної безпеки, зокрема соціальної дистанції між учасниками.

Учасники: фінансисти місцевих рад з громад-членів АМУ з усіх областей України.

Органи центральної влади на заході представляли Голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики **Данило Гетманцев**, заступник Міністра фінансів України **Василь Шкураков**, заступник начальника управління формування міжбюджетних відносин

та місцевих бюджетів Департаменту політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів Міністерства фінансів України **Сергій Марценюк**.

Модератором заходу виступила аналітик АМУ з місцевих фінансів **Тетяна Палійчук**.

Відкрив роботу Секції Виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан**. Він зазначив, що пріоритетним напрямком в бюджетному процесі має бути питання надходжень до місцевих бюджетів. Зокрема, О.Слобожан акцентував на тому, що незалежно від типу муніципалітету, постає питання індексації нормативної грошової оцінки землі, оскільки, за підрахунками АМУ, місцеві бюджети щорічно втрачають 2,2 млрд грн через неврегульованість цього питання.

«Зараз проводиться дуже серйозна кампанія щодо легалізації надходжень до місцевих бюджетів від малого та середнього бізнесу. Зрозуміло, що єдиний податок у певних муніципалітетах є третім, у інших – четвертим джерелом надходжень. Оскільки перше – це ПДФО, а друге – земля. Для подальшого обговорення проблематики і пропозицій до Концепції реформування місцевих податків та зборів, що будуть запропоновані на засіданні Секції, АМУ сформує експертну групу з представників великих, середніх, малих міст, новостворених територіальних громад», - сказав О.Слобожан.

Під час засідання **Данило Гетманцев** презентував Концепцію реформування місцевих податків та зборів, пояснив зміни до Податкового кодексу України, а **Василь Шкураков** розповів учасникам заходу про особливості регулювання місцевих запозичень та удосконалення процедур їх здійснення, надання місцевих гарантій.

Про особливості міжбюджетних відносин, розподілу міжбюджетних трансфертів у проєкті Державного бюджету України на 2021 рік учасникам заходу розповів **Сергій Марценюк**.

Протягом дводенного засідання учасники обговорили стан фінансової спроможності місцевих бюджетів у 2020 році; показники місцевих бюджетів у проєкті Дер-

жавного бюджету на 2021 рік; зміни до Бюджетного кодексу України та пропозиції АМУ до проєкту Державного бюджету на 2021 рік, до Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України та інших нормативно-правових актів, а також пропозиції АМУ до податкового законодавства.

За підсумками заходу фінансисти визначили пріоритетні напрямки удосконалення місцевих фінансів та напрацювали шляхи вирішення проблемних питань бюджетів громад у 2021 році:

- ▶ зберегти зарахування акцизного податку на пальне до бюджетів місцевого самоврядування, адже скасування цього джерела доходів бюджетів громад з 1 січня 2021 року призведе до втрат 7,5 млрд грн;
- ▶ закріпити чіткий формульний розподіл міжбюджетних трансфертів між бюджетами громад, зокрема додаткової дотації на здійснення видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я (в тому числі переданих з районного рівня) та субвенції на дороги;
- ▶ списати заборгованість місцевих бюджетів перед державним бюджетом за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками за 2009–2014 роки. Позики надавалися виключно на виконання делегованих державою повноважень. Потенційні додаткові втрати місцевих бюджетів – 9 млрд грн;
- ▶ удосконалити механізм горизонтального вирівнювання шляхом зменшення реверсної дотації із 50 до 20% з метою подальшого стимулювання місцевого економічного розвитку та збільшення базової дотації із 80 до 100% для усунення невідповідності витратних зобов'язань та фіскальних повноважень відповідних рівнів управління;
- ▶ розширити дохідну частину місцевих бюджетів шляхом збільшення нормативу зарахування до місцевих бюджетів ПДФО до 80% та закріпити зарахування ПДФО на проценти від депозитів до бюджетів громад, що обумовлено недостатністю коштів місцевих бюджетів для виконання всіх переданих у 2016–2018 роках державною повноважень, зокрема, з проведення державної реєстрації, з державного архітектурно-будівельного контролю, з надання адміністративних послуг, із забезпечення пільго-

вого перевезення громадян, утримання закладів освіти та охорони здоров'я, виплати заробітної плати непедагогічним працівникам;

- ▶ внести зміни до Бюджетного кодексу України, якими передбачити фінансування професійно-технічної освіти з 2021 року з обласних бюджетів;
- ▶ зберегти механізм пайової участі, адже пайові внески – це важливе джерело надходжень до бюджету розвитку (близько 1,6 млрд грн) і пайові внески мають позитивний економічний ефект, розвивають та покращують інфраструктуру, територіальні громади стають більш інвестиційно привабливими;
- ▶ внести зміни до Податкового кодексу України, якими забезпечити індексацію нормативної грошової оцінки землі та майна відповідно до індексу споживчих цін за відповідний рік;
- ▶ закріпити непоширення дії законодавства щодо здійснення державної регуляторної політики та регуляторної діяльності, а також щодо державної допомоги суб'єктам господарювання на рішення органів місцевого самоврядування, прийнятих на підставі і на виконання вимог Податкового кодексу України.

РОЗ'ЯСНЮЄ:**АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ****Нововведення щодо розділення повноважень органів влади
у сфері призначення державних виплат**

28 жовтня 2020 року Уряд схвалив постанову №1035, яка розділяє повноваження органів влади у сфері призначення державних виплат. Документ визначає, що:

- З 1 січня 2021 р. органи соцзахисту райдержадміністрацій приймають від громадян документи для призначення державних допомог, пільг, субсидій тільки через пошту або в електронній формі.
- Заяви з необхідними документами можуть приймати уповноважені посадові особи виконавчих органів рад та через ЦНАПи, які передають їх відповідному органу соцзахисту.
- З 1 березня 2021 р. заяви з документами приймаються посадовими особами виконавчих органів рад або через ЦНАП виключно з формуванням електронної справи.

Робота органів соцзахисту міських рад міст обласного значення та районних в м. Києві держадміністрацій не змінюється

на території м. Києва та територіальних громад, до складу яких входять території міст обласного значення, органи соцзахисту продовжують і приймати документи, і призначати виплати до реформування системи соціального захисту населення.

З 1 січня 2021 р. усі сільські, селищні, міські ради новостворених територіальних громад повинні організувати прийом документів від громадян для призначення державних виплат

райдержадміністрації перестануть приймати від громадян пакети документів; прийом можна організувати через виконавчий орган ради (в тому числі віддалене робоче місце), старосту або ЦНАП.

З 1 березня 2021 р. усі виконавчі органи рад базового рівня (окрім міст обласного значення та м. Києва) повинні підключитися до цифрової платформи «Соціальна громада»

через цю платформу органи, що приймають документи, будуть передавати особові справи онлайн в райдержадміністрації.

Органи соціального захисту міст обласного значення мають обслуговувати населення на всій території громади

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», рада та її виконавчі органи виконують повноваження на території усієї територіальної громади. Наразі в Україні утворено 1469 територіальних громад базового рівня (сільські, селищні та міські), які переходять на прямі міжбюджетні відносини з нового бюджетного періоду. Тож виконавчі органи новостворених рад повинні забез-

печити виконання повноважень на усій території нової громади.

Урядова постанова №1035 встановлює, що призначення та виплата державних допомог, пільг, субсидій **здійснюється органами соціального захисту населення районних, районних в місті Києві та Севастополі держадміністрацій, міських рад міст обласного значення, районних у містах рад**. Тому, щоб забезпечити належну організацію надання соціальної підтримки жителям територіальних громад, до складу територій яких входять міста обласного значення, призначення та виплату соціальних допомог, пільг, субсидій громадянам на всій території такої громади доцільно здійснювати виконавчим органам міських рад міст обласного значення, районних у містах рад.

Асоціація міст України рекомендує органам соцзахисту міських рад міст обласного значення, районних у містах рад звернутися до відповідних районних держадміністрацій **з метою отримання від них особових справ отримувачів соціальної підтримки**.

Аналітичний центр АМУ звертає увагу: органи соціального захисту населення районних у містах рад виконують свої повноваження на території відповідного району в місті. Для того, щоб такі органи почали обслуговувати громадян приєднаних населених пунктів, необхідно внести зміни до статутних або інших нормативно-правових документів, у яких слід передбачити, що повноваження виконавчих органів районної в місті ради поширюються на окремі населені пункти (і перелічити їх).

Слід зазначити, що органи місцевого самоврядування **мають декілька варіантів щодо організації прийому документів від громадян на приєднаних територіях, зокрема через ЦНАПи, віддалені робочі місця або окремі виконавчі органи ради (фронт-офіси)**. У такому випадку фронт-офіси повинні передавати відповідні пакети документів міським органам соцзахисту. Для організації діяльності фронт-офісу органам місцевого самоврядування рекомендується підключитися до програмного комплексу «Соціальна громада». Завдяки спільним зусиллям АМУ та Мінсоцполітики його використання з 1 січня 2021 року буде безкоштовним.

Нагадаємо, державне підприємство «Інформаційно-обчислювальний центр Міністерства соціальної політики України» розробило алгоритм та програмне забезпечення, необхідне для здійснення поділу електронних баз даних між структурними підрозділами з питань соціального захисту населення.

Допомога, що надається громадянам з міського бюджету відповідно до цільової програми, не підлягає оподаткуванню

Асоціація міст України для уточнення окремих проблемних питань органів місцевого самоврядування звернулася до Державної податкової служби України з проханням надати роз'яснення, чи підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб та військовим збором матеріальна допомога громадянам, яка виплачується за рахунок коштів місцевого бюджету.

На запит АМУ ДПС відповіла, що до виключної компетенції сільських, селищних,

міських рад відноситься, зокрема, затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування (п. 22 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Статтею цього ж Закону визначено повноваження органів сільських, селищних, міських рад у сфері соціального захисту населення, зокрема, вирішення відповідно до законодавства питань про надання пільг і допомоги певним категоріям населення.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV Податкового кодексу України (далі – Кодекс), відповідно до п.п. 162.1.1 п. 162.1 ст. 162 якого платником ПДФО є фізична особа - резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні. Згідно з п.п. 163.1.1 п. 163.1 ст. 163 Кодексу об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

Доходи, які не включаються до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку, визначені ст. 165 Кодексу. Так, до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку не включаються сума державної та соціальної матеріальної допомоги, державної допомоги, компенсацій (включаючи грошові компенсації особам з інвалідністю, на дітей з інвалідністю при реалізації індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю, суми допомоги по вагітності та пологах), винагород і страхових виплат, які отримує платник податку з бюджетів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування та у формі фінансової допомоги особам з інвалідністю з Фонду соціального захисту інвалідів згідно із законом (п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 Кодексу).

Крім того, відповідно до п.п. 1.7 п. 16і підрозділу 10 розділу XX Перехідних положень Кодексу звільняються від оподаткування військовим збором доходи, що згідно з розділом IV Кодексу не включаються до загального оподаткованого доходу фізичних осіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою). Водночас п. 164.2 ст. 164 Кодексу визначено перелік доходів, які включаються до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку, зокрема інші доходи, крім зазначених у ст. 165 Кодексу (п.п. 164.2.20 п. 164.2 ст. 164 Кодексу). Також, згідно з п.п. 1.2 п. 16і підрозділу 10 розділу XX Перехідних положень Кодексу вказаний дохід є об'єктом оподаткування військовим збором.

Враховуючи вищенаведене, ДПС зазначила, що державна **допомога, яка надається фізичним особам за рахунок міського бюджету, не підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб та військовим збором за умови виконання міською радою затвердженої програми соціально-економічного розвитку чи цільової програми з питань діяльності місцевого самоврядування, в якій передбачено надання такої допомоги за рахунок коштів місцевого бюджету** (з конкретним визначенням її напрямів, умов надання та кошторисом).

Водночас ДПС зауважує: для уникнення неоднозначного тлумачення норм податкового законодавства у частині оподаткування доходів фізичних осіб кожний конкретний випадок виникнення податкових відносин слід розглядати з урахуванням документів (матеріалів), які стосуються порушених питань.

АМУ рекомендує органам місцевого самоврядування у разі наявності сумнівів щодо трактування зазначеного роз'яснення звертатися до територіальних органів ДПС з наданням конкретних матеріалів.

Залишки освітньої субвенції на засоби захисту для учасників освітнього процесу необхідно використати до кінця поточного року

На численні звернення до Асоціації міст України щодо можливостей використання коштів, які виділені відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. №984 «Про виділення у 2020 році коштів на забезпечення дезінфікуючими засобами захисту учасників освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти» та саме зараз надходять від облдержадміністрацій до керівників місцевих органів управління освітою, повідомляємо.

Уряд прийняв рішення допомогти органам місцевого самоврядування підтримати безпечні умови навчання під час карантину та запобігти поширенню коронавірусної хвороби COVID-19, яке й закріплено у Постанові №984 через внесення відповідних змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа». Так, пункт 4 Порядку, яким визначається на що спрямовується освітня субвенція, доповнено «на закупівлю засобів захисту учасників освітнього процесу». Однак, кошти можна використовувати лише на дезінфікуючі засоби для шкіри рук та дезінфікуючі засоби для обробки поверхонь, як зазначено у пункті 15 Порядку (із змінами).

У Міністерстві освіти і науки України уточнили, що на наступний рік у Держбюджеті-2021 не заплановано субвенцію на закупівлю засобів захисту учасників освітнього процесу, тому використати кошти необхідно до кінця поточного року, оскільки у разі невикористання вони повертаються до Державного бюджету України.

Асоціація міст України, розуміючи потребу в індивідуальних засобах захисту для педагогічних працівників закладів освіти, нагадує, що на закупівлю масок, щитків та інших засобів індивідуального захисту учасників освітнього процесу передбачено використання залишків коштів освітньої субвенції 2020 року, згідно із змінами до Порядку та умов надання освітньої субвенції, внесеними постановою Уряду від 4 листопада 2020 р. №1064.

**Увага! Консультацію експертів АМУ можна
отримати, надіславши запит у блоці
«Консультації» на сайті Асоціації auc.org.ua**

Досвід європейських міст

Брюссель, Бельгія

Безкоштовний громадський транспорт для молоді

Оператор громадського транспорту громадського транспорту столиці Бельгії STIB реалізує проєкт, в рамках якого молоді люди віком до 25 років зможуть з вересня 2021 року безкоштовно користуватися громадським транспортом. Пільга поширюється на жителів усієї країни, але не надається іноземним туристам. Надалі STIB планує скасувати плату за проїзд і для літніх громадян старше 65 років. Поки що

для них діють знижки на покупку квитків і транспортних карт.

Безкоштовний проїзд на громадському транспорті, як сподіваються автори проєкту, зробить його більш привабливим для городян, і вони почнуть відмовлятися від особистих автомобілів. В результаті покращиться якість повітря у Брюсселі, який зараз забруднений в основному через транспорт.

Скасування оплати за проїзд у громадському транспорті почали обговорювати в Брюсселі у 2019 році. Тоді правління STIB пропонувало скасувати плату за проїзд у вечірній час і у вихідні. Загалом, компанія планує поступово скасувати плату за проїзд у громадському транспорті для всіх жителів Брюсселя.

Берлін, Німеччина

Безпілотні міні-електробуси як новий вид громадського транспорту

Місто розвиває парк електричного транспорту. У грудні жителі та гості Берліна зможуть проїхатися на міських електричних автономних мікроавтобусах.

Автономні електробуси, які також називаються «маленькими жовтими» (kleine Gelbe), курсуватимуть по маршрутах в Альт-Тегелі протягом року, починаючи з грудня цього року. Жовті маленькі автобуси є безпілотними. Вони рухатимуться

маршрутом із швидкістю 15-18 км за годину. Проїзд буде абсолютно безкоштовним в рамках цього масштабного періоду тестування.

Початкові випробування були проведені в 2019 році, коли на одній колії був лише один маленький жовтий автобус, а нині буде три. Тепер також буде доступний й інший маршрут - на вулицях Альт-Тегель, Медебахер Вег, Шліперштрассе та Тресковштрассе. Наразі планується продовження цього нового маршруту.

Цей дворічний проєкт реалізує Берлінський міський Департамент охорони навколишнього середовища, транспорту та захисту клімату. На його фінансування залучено грант від Федерального міністерства транспорту та Цифрової інфраструктури. Партнерами виступають BVG, Берлінське агентство з електромобільності (eMO), а також кілька інших організацій. Пожежна команда Берлін-Тегель забезпечує місця для паркування мікроавтобусів у своїх приміщеннях.

Вільнюс, Литва

Місто отримуватиме 40% тепла завдяки утилізації відходів

У Вільнюсі введено в дію теплоелектростанцію, що переробляє побутові відходи на електроенергію і тепло. Сучасна установка дозволить запобігти потраплянню на звалища 160 тис. тонн відходів, забезпечить конкурентоспроможні ціни на тепло та зменшить імпорт електроенергії.

Незабаром ТЕС зможе забезпечувати 40% потреби міста у теплі.

Електростанція відповідає надзвичайно суворим екологічним стандартам, вона оснащена найсучаснішим обладнанням для зменшення шкідливих викидів, яке забезпечить повністю безпечне виробництво енергії з міських відходів та біопалива. Застосовані екологічні та енерговиробничі технології ставлять Вільнюську ТЕС в ряд найсучасніших електростанцій такого типу в Європі, стверджує міська влада Вільнюса.

За даними статистичного агентства Євростат, за останні 15 років використання вторсировини в ЄС зросло у 1,5 рази.

Кошице, Словаччина

«Розумне» поводження з відходами та мотивація жителів

Запроваджена у Кошице система поводження з відходами - це приклад інноваційних практик, що сприяють покращенню загальної якості життя.

Мотивувати людей долучитися до правильного поводження з відходами та вести більш екологічний спосіб життя може бути важко, але словацькому місту вдалося досягти саме цього.

Вже більше 10 років влада Кошице намагається переконати громадян у перевагах належного поводження з відходами та розділення сміття. Успіху було досягнуто у 2019 році, коли було запроваджено систему управління з відходами, яка отримала нагороду за цифрові рішення «Інновація в політиці».

Мабуть, найкращий спосіб мотивувати людей щось робити - це запропонувати їм

стимул - і це саме те, що зробило місцеве самоврядування Кошице за допомогою свого інноваційного проекту поводження з відходами.

У 2019 році влада запровадила для жителів села новий спосіб відстежувати власні зусилля щодо збору та управління відходами. Кожне домогосподарство в Кошице отримує наклейки з унікальними QR-кодами, що можна розмістити на кожному мішку відходів, який вики-

дається. Тим часом кожен контейнер у місті оснащений власним електронним чіпом, який сканує зазначені QR-коди.

Це дозволяє владі та домогосподарствам відстежувати не лише те, скільки відходів утворюється в місті, а й те, наскільки добре вони розділяються. В обмін на належне поводження з відходами міська влада відраховує відсоток від оплати збору відходів кожного домогосподарства на основі того, наскільки добре вони розділили свої відходи. Таке заохочення сприяло тому, що багато жителів Кошице прийняли більш екологічний спосіб життя.

Саме поєднання хороших ідей, цифрових технологій та мотивації жителів дозволило Кошице запровадити екологічне рішення, яке отримало міжнародну премію.

Роттердам, Нідерланди

Електричні сміттєвози – крок у майбутнє

У той час, коли головним пріоритетом міст є зменшення викидів, сміттєвози, що працюють на газу, є найбільшими забруднювачами повітря серед усіх транспортних засобів. Але місто Роттердам взялося вирішити це питання, придбавши два найсучасніших електричних сміттєвозів.

28-тонна машина EMOSS ZE виглядає, як звичайний сміттєвоз, але рухається вулицями майже безшумно електричному двигуну.

Ці вантажівки стали частиною зростаючого парку електромобілів Роттердама, що включає 527 електричних скутерів та велосипедів, 213 електричних та 204 гібридні легкові автомобілі, 37 електрофургонів, 2 гібридні сміттєвози та три менші електричні підмітальні машини. Можна з упевненістю сказати, що завдяки цій колекції місто віддале своє мети - через десять років досягти нульових викидів.

Розділ підготовлено за матеріалами сайтів
themayor.eu
eurocities.eu

НІХТО НЕ СКАСОВУВАВ АНГАЖОВАНІСТІ МАЙБУТНІХ ПРЕФЕКТІВ – ВИКОНАВЧИЙ ДИРЕКТОР АМУ

Добропорядними можуть бути тільки суд і правоохоронна система. Це головні важелі, без включення яких будь-який префект і будь-яка реформа - блеф.

Історія суперечок між Центром і мерами про те, хто і наскільки глибоко може контролювати рішення, що приймаються радами громад, триває вже дуже довго. Поставити крапку в

ньому може законопроект №4298 про внесення змін до закону «Про місцеві державні адміністрації».

З урахуванням позиції Асоціації міст України (АМУ), законопроект закріпив за головою РДА/префектом контроль актів нормативно-правового характеру, що стосуються нацбезпеки, оборони та суверенітету.

Що стосується індивідуальних (тут і рішення про землевідведення, і дозволу на будівництво), то префект до них не матиме відношення. Чому, ZN.UA попросило відповісти виконавчого директора Асоціації **Олександра Слобожана**.

«Тому що це загальноєвропейська практика. Акт індивідуальної дії виконується в момент його підписання. Будь-хто може оскаржити його в суді, а не лише якась окрема людина, нехай навіть префект. Адже хіба хтось скасовував ангажованість майбутнього префекта? Ба більше, йдеться про накладення контролюючих функцій - НСЗУ контролює, поліція контролює, префект контролюватиме.... Розведіть для початку ці поняття, щоб до мерів не приходили від імені Києва «обіличувати» кілька разів з одного й того самого приводу», - пояснює він в розмові з редакторкою відділу політики ZN.UA Інною Ведерніковою.

На думку Слобожана, справа зовсім не в тому, що мери посилюються, не хочуть контролю і тому шантажують владу. Як приклад він наводить пакт опозиційних мерів Варшави, Будапешта, Праги і Братислави: мери цих міст не належать до правлячої партії і постійно перебувають під контролюючим тиском влади.

«Рада Європи завжди б'є національні уряди по руках. Тому що не може бути надмірного контролю. Ба більше, добропорядними можуть бути лише суд і правоохоронна система. Це головні важелі, без включення яких будь-який префект і будь-яка реформа - блеф», - додає він.

Стаття опублікована 13 листопада 2020 року
на сайті «Дзеркало тижня» zn.ua